

"AZƏRBAYCAN"

Mart ayının, daha doğrusu, novruzlu günlərin sonlarında AYB-nin ədəbi-bədii jurnalı olan "Azərbaycan"ın 3-cü sayı oxucuların ixtiyarına verildi. Ədəbi cəmiyədə, ümumiyyətlə söz məkanında özünəməxsus yeri və böyük bir tarixi zaman kəsiyinə möhür vurmuş jurnalın dəstixətti təbii ki, zaman-zaman qorunub saxlanılır. Və ən maraqlısı da budur ki, "Azərbaycan" jurnalı nəşr olunduğu tarix boyunca həmişə yeni imzalara, ədəbi gəncliyə və ümumiyyətlə ədəbi proseslərə təsir etməklə yanaşı, ona təbliğ etməyə də xüsusi önəm veribdi. Buna görə jurnalın hər sayı oxucular tərəfindən maraqla qarşılanır və bu da onun ömürünü söz ömrünə cəlayır.

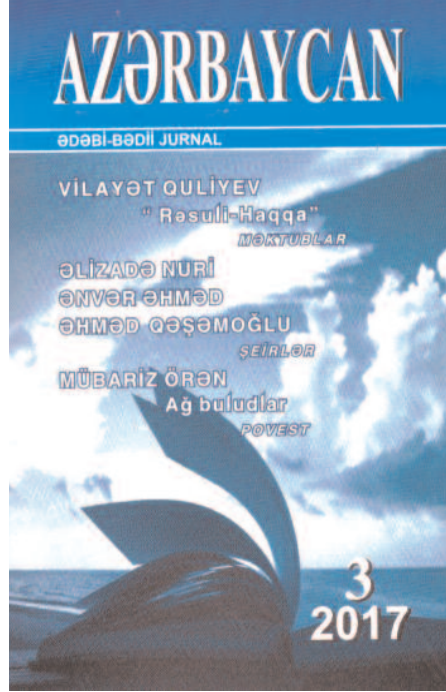
Yeri gəlmişkən onu da xatırladım ki, bir oxucu kimi mən jurnalın hər sayında birnənalı şəkildə mütləq maraqlı imzaya, oxunaqlı, yeni nəfəslə sözə, nəşr nümunəsinə rast gəlirəm. Ona görə də ardıcıl izlədiyim "Azərbaycan" mənim üçün stolüstü nəşrə çevrilib. Nəca deyərlər, gözüm həmişə onu axtarıb. O ki, qaldı jurnalın bu il üçün 3-cü sayına, yaradıcı kollektiv, xüsusilə baş redaktor İntiqam Qasımzadə, məsul katib Sədabə Ağabalayeva bu sayda da oxucular üçün maraqlı, oxunaqlı nəşr, poeziya nümunələri, publisistik yazılar təqdim ediblər. Mən nəsr bölməsində Mübariz Örenin "Ağ buludlar" povestini, imzasını artıq tanıdığım Vəfa Mürsəlxızının üç hekayəsini gözədən keçirdim. Düşünürəm ki, bu nəsr nümunələri oxucuların da ürəyincə olacaqdı. O ki, qaldı poeziyaya Bu ölümdə də kifayət qədər oxunaqlı, maraqlı imzalar var. Onların arasında mənim zaman-zaman izlədiyim Ənvər Əhməd, Əlizadə Nurinin, Murad Köhnəqalanın, Yusif Nəğməkarın və digərlərinin şeir çələngi elə bil bahar ovqatlı, bahar nəfəslidi. Ənvər Əhməd yazır ki:

Göydə sənsən, yerdə mən,
Mən olmuşam dərd əmən,
Yaman düşdüm dərdə mən,
Ahın dağlara, könlüm.

Başımın daşı ağır,
Bu daş göylərdən yağır.
Baxıram fağır-fağır,
Ahın dağlara, könlüm!

Fələk bir el apardı,
Allah gəzse tapardı,
Dərd-qəm bağırımı yardı,
Ahın dağlara, könlüm!

Vətəndə Vətən itdi,
Yarımda tikan bitdi,
Ömür keçdi, gün ötdü,
Ahın dağlara, könlüm!

Fələk oxunu atır,
Canım qanıma batır,
Bağırmda yara yatır,
Ahın dağlara, könlüm!

Anamın saçı qandı,
Yandı, ciyərim yandı.
Fələk əhdini dandı,
Ahın dağlara, könlüm!

Yalvardım xısın-xısın,
Arazi iç, qurusun.
Gözümü qan yaş yusun,
Ahın dağlar, könlüm!

Elim eldən üzüldü,
Əlim əldən üzüldü.
Yaram sızlar min ildi,
Ahın dağlara, könlüm!

Alizadə Nuri isə oxucularına bu ovqatı yaşadır:

Hara qoyum bu eşqi,
Dünya yaman kiçikdi.
Ayağım çatdı sənə,
Ürəyimse gecikdi.

Və yaxud:

Çəkilən qəm deyil, amma
Çəkdikcə... uzanıb gedir.
Bu ömür ocaq üstədi
Hər gün bir az yanib gedir.

Ölüm də açılan sirdi
Qəlb qoşasa, həm də "bir"di!
...Dan üzünə anda içirdi,
İndi danıb, danıb gedir.

Haldan hala düşüb halım,
Ağrın varsa, ağrın alım!
... Bu, "bazar"da bir az malım,
Bir az da vicdanım gedir.

Poeziya ölmünün nümunələri arasında Yusif Nəğməkarın misraları da könül oxşayır. Yusif Nəğməkar yazır:

Yayda qış istədim
Qışda ya...
İstəməyə nə var,
İstədiyini
İstəyəndə tapdın, ay hay!..

Elə bu məqamda dostum Murad Köhnəqalanın misralarına da üz tutmağın vaxtıdı. Murad yazır:

Ey göydəki quş səsi,
mənim halımı
yerdəki bu insanlara ishar et!
O incə fırçanı
batırıb da öz səsinin
yeddi rənginə,
çək mənim pozulmuş portretimi.
Var et,
yenidən məni var et!

Ümumiyyətlə, jurnalın bu sayındakı rəngarəng poeziya çələngini xalq yazıçısı Anarın "Yaralı heykəl, yaralı yaddaş" essesi, İntiqam Qasımzadənin 70 yaş tamam olan Məmməd Orucula müsahibəsi, Qəşəm Nəcəfzadənin "Bir könül səhra içində", "Duyğu pıçıltıları", professor Nizami Cəfərovun Molla Pənah Vaqifin 300 illiyinə həsr etdiyi "Vaqifin dövrü, həyatı və dünyagörüşü" məqaləsinin sonuncu hissəsi bir növü tamamlayır.

Bir oxucu olaraq düşünürəm ki, jurnalın bu sayındakı yazıların, yəni istər publisist, istər tənqid və ədəbiyyatşünaslıq materiallarının hər birinin öz oxucusu var və bu sayı əldə edib oxuyanlar yaradıcı kollektivdən məmnun qalaçaqlar.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU